

ELOFIZETÉSI FELTÉTELEK.

HÁZHOZ KÜLDVE:

Egész évre . 5 frt — kr.
Félévre . . 2 frt 50 kr.
Hivatalok, községek, köz-
zégi jegyzők és tanítók
részére egész évre 3 frt.

Az előfizetések
postautalvánnyal
eszközleendőek.

Egyes számok 10 kr-ával
kaphatók a kiadóhiva-
talban.

GÖMÖR

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

HIRDETÉSEK.

Háromhasábos petit-sor
egyszeri közlésért 7 kr
kétszeriért 6 kr., több-
szoriért 5 kr. fizetendő
Bélyegdíj minden egyes
beiktatásért 30 kr

A NYILTTÉRBE:

minden 3-hasábos gar-
mond sor díja 15 kr.
Hirdetőirodák, előfizetők
vagy gyakori hirdetők
tetemes díjkedvezmény-
ben részesülnek

A kéziratok a szerkesztőséghez (János-utca 8 sz.
1 em.) küldendőek — Kéziratok vissza nem adatnak.
Felelős szerkesztő. SZELESS ÖDÖN.

Megjelenik hetenkint egyszer,
— VASÁRNAP. —

A hirdetések, előfizetések, reklamációk,
a kiadóhivatalba (Kossuth-utca 7 sz.) intézendők.
Laptulajdonos: DRASKÓCZY LÁSZLÓ.

Lapunk számára hirdetéseket elfogad a Reuter ügynökség és a Magy. Távir. Iroda hirdetési irodája. Budapest, Granátos-u. 1.

Lótenyésztés és még valami.

Ha nagyobb szabású nemzetgazdasági
érdekről kívánunk megemlékezni, mindany-
nyiszor bátran kezdhetjük annak a modern
kor követelményeinek megfelelő fejlődési tör-
ténétét a nagy Széchenyivel.

És ama sokféle cél között, melyet a
nemzet anyagi fejlődése és felvirágoztatása
érdekében a nemzetnek megvalósításra kitűzött,
tagadhatlanul nem utolsó helyen áll a lóte-
nyésztés. Tudta azt a nagy férfiú, hogy lo-
vas nemzet vagyunk, hogy előszeretettel vi-
seltetünk a ló iránt, mely már az ősmagya-
gyaroknál is a férfiú elválaszthatatlan kie-
gészítő része volt, ha utra kelt, vagy hadba
vont, hogy halála után lovát vele együtt
eltemették, s tudta azt, hogy egy évezred is
kevés volt a nemzetből ezt az alapponást
kiirtani, tudta azt, hogy nemzetünk jó anyag-
gal rendelkezik a lóneveléshez, s tudta vé-
gül, hogy mezőgazdaságunk viszonyai ked-
veznek a lótenyésztésnek. De legjobban tudta
azt, hogy a külföld oly terjedelmes lóquan-
tumot a jó minőség betartása mellett a vil-
lágpiacon szolgáltatni nem tud, mint Ma-
gyarország.

És hogyha ő az ő genialis fejével mind-
ezt tudta, tehetett-e egyebet, mint az ostort
megsuhogtatni, mint a lótenyésztés legmele-
gebb ápolását ajánlani a magyar gazdakö-
zönségnek, mely által egészen új és számot-
tevő jövedelmi forráshoz juthatott.

És eszméjét ugy az intéző államkormány,
mint a gazdaközönség megértette.

Az első az által, hogy mindent elkövetett
és elkövet ma is óriási áldozatok árán a
nemes tenyész-lovaknak a gazdaközönség ré-
szére való rendelkezésre bocsátás által, a
második pedig az által, hogy a tenyész-állat-
okat amennyire csak lehet, igénybe is veszi.

Hogy ezek számbavehető előnyökhöz
juttatták magát a gazdaközönséget, azt ép
maga a gazdaközönség tudhatja legjobban;
de megtudhatja bárki is, ki a nemzetközi
statisztika adatait tanulmány tárgyává teszi,
honnant meggyőződhetik, hogy az európai
török, görög és olasz hadsereg jóformán ma-
gyar lovakkal van felszerelve.

Ennek a nagy nemzetgazdasági ered-
ménynek egyik eszköze azonban a vetélyke-
dési kedv felébresztése is volt, gyakorlatba
hozva a futtatásokat. Sokakat sarkalt ez a
lónemesítéshez és lóneveléshez, a gyepen futó
magyar paripák hírt és dicsőséget és ezzel
a világpiacon keletet biztosítván a magyar
lovaknak. A sarkantyú a lóneveléshez meg-
volt, az ostort megadta hozzá az anyagi siker.

Igaz, hogy ezek a futtatások sokhelyütt
sokban elfajultak, s inkább a hazard játé-
koknak váltak eszközeivé, de nincsen intéz-
mény, mely elfajulást ne mutatna fel, a tanul-
ság pedig éppen nem az, hogy az intézményt
agyonybunkózzuk, hanem az elfajulásokat ki-
irtsuk, vagy a hol hasonló intézmények léte-
sítettnek, ilyenek elterjedése megakadályoz-
tassék.

És hogyha Gömörmegyében a futtatások
egyetlen egy módját sem látjuk otthonosnak,
kivéve még a kedvezőtlen talajviszonyoknál
fogva szintén csak korlátok közt gyakorolt

agarászfuttatást, és hogyha a futtatásoknak
ellentmondó egyetlen komolyabb érv is meg-
dől, ha az intézményt kellő komolysággal
fogjuk fel, akkor mi éppen nem tartjuk lehe-
tetlennek a lófuttatásnak valamely nemét ép
a lótenyésztés érdekében meghonosítani.

És tekintve azt a célt, mely a lóne-
velés szempontjából hozzánk legközelebb áll,
és legtöbb haszonnal jár, a mely a könnyű
kocsi- és katonaló nevelését teszi ajánlatossá,
mi határozottan a kocsi- vagy az ugynevezett
carussel-versenyek mellett nyilatkozunk.

Ennek meg vannak az előzményei és
feltételei is. Gazdaközönségünk sok szép fo-
gattal rendelkezik, és a vetélykedéshez leg-
pompásabb fogatokat összehozni a legkönny-
nyebb dolog lenne. Azonfelül kitűnő utaink is
vannak, itt van a rimaszombat-feleli és tor-
nallya-putnoki út.

És meg vagyunk győződve, hogy egy
ilyen kocsiverseny nem kerülne a lótenyész-
tés érdekében csak nemrégiben tervbe vett
lókiallitás sorsára, megvalósulna, felvirágoz-
nék, anyagi hasznot hozna, és végül a köz-
vetlenül nem is érdekelt nagyközönség is ér-
dekelve lenne, mert izgalmas és élvezetes ver-
senyeknek lehetne tanúja.

A verseny színterén szép és nagyszámu
közönség gyűlne együvé, mely kellemes társas
együttlétre nyerne új alkalmat.

Az eszme meg van penditve, és hogy ha
a folyó hó 1-én elvileg megalakult megyei
gazdasági egyesület praktikus célok kitűzé-
sét is felvette programjába, ugy itt van
egy praktikus eszme, mely felkarolásra ér-
demes.

AZ ÉN ANGLIUSOM!

— A „Gömör” eredeti tarcsája. —

Ugy tessék kérem a dolgot megérteni, hogy
van nekem egy németem is.

Szeretem a speciálitásokat.

— Mintán először a németemre tettem szert
végezzünk vele, s ebből majd kitudódik az is,
hogy fogtam én az én, angliusomat!

A legnagyobb magyar régiségtudós szellemes
csevegései közt olvastam valahol, hogy egy előkelő
francia hölgy következőleg jellemezte nemze-
tét és a németeket:

„Mi francziák mindent tudunk, de semmit
sem értünk, a németek pedig mindent értenek,
de semmit sem tudnak.”

Az én németem is magán viseli fájának
azt a jellemvonását, hogy nem tud semmit, de
speciálitása abban rejlik, hogy érteni sem ért sem-
mit, sejt olyan furfangos elegantiával ez sem német
sajátság) tudja leplezni, hogy a könnyen hívő
egy második Brassay bácsit gyanít benne.

A nyelve pedig ugy forog, hogy a megye
xanthippéje nem tud az irigységtől azóta aludni,
mióta egyszer csatornáni hallotta!

Hát, kérem egy nap a németem a mint az
utczán megpillant, elkezd utánam kiabálni, s
szalad mint akit kergetnek.

Utólrve, egy percz alatt elhadrálja, hogy
ő most pár napig Pesten volt, s az uton fogott
egy elegáns és fain angliust, a ki meg invitált
magához mind a kettőnket másnap délutánra.
Nem szeretem az ilyen kirándulást, de a

németem addig rága a fülem, míg megigértem,
hogy másnap a déli vonattal indulunk.

Értésemre adta a többek közt azt is, hogy
az anglius a legkitűnőbb szivarok és italokról
biztosította, és hogy, mint nem közönséges te-
hetségtűrőméltó társakat remél bennünk találni.

Na komám, Sir John Bull, ne csatlakozz
bennem! — gondoltam magamban, — s hozzá
fogtam a traininghez, a mi abból állt, hogy a
megbeszélés perczeitől kezdve nem vettem a
szamba semmi folyadékot, de annál többet et-
tem.

Másnap, a kirándulás reggelén, bevágtam
egy fertály kiló szalonát, megszöve emberül, 10
órákor megettem egy kis pörköltet megpap-
rikázva ugy, hogy tőle a fűtyölésben, a legfai-
nabb sárgarigón is túl tettem; délben a fűszek-
reg nem grengébb igénybe vételével ebédeltem
s még mindig nem ittam egy lortyot sem!

Igy előkészítve ültem a vonatra szomjasan,
mint a Sahara-sivatag, a nyelvem a szájam pad-
lásához tapadva, mintha csak oda csirizelték
volna.

Végre ugy félháromra, megérkeztünk az
anglius városába.

Hol az anglius?? ordítok szomjuságomban
az első vasuti emberre, a kit megláttam, de a
ki ugy elszaladt rögtön, hogy tán még most
sem állt meg.

Az angliusom elegantiájában és előzékeny-
ségében már kezdem kételkedni, de azaz édesen
megnyugtató gondolat vigasztalt, hogy hát ha
azért nem jött ki elibünk, mert a különböző
fain italokat rendezi.

Fájdalom, csakhamar keserűen kellett az
ellenkezőről meggyőződnöm

Mert a gyárban, daczára, hogy félóránál
tovább bolyongtunk, s egy pár millió gerendán
átbukdácsoltunk, egy lelket sem találtunk.

(Ünnepnap volt).

Végre . . . valahol az emeleten keserves
éneklést hallottunk.

A fűzfapoetának felcsapott szerelmes if-
jonz, nem hallgat olyan feszült figyelemmel
első légyottján a közeledő ruha hangokra, mint
én, az én németemmel a mentő subogkra.

Na gyérünk ajtót keresni, majd csak fel-
jutunk valahol!

De Isten ments, sehol egy nyitott ajtó,
mind kereszterendákkal elzárva, beszegezve.

Mintán az ajtó keresés haszontalanságát
beláttuk, eselhez folyamodtunk.

Egy tört ablak alatt, melyen legerősebben
hallatszott ki a rejtélyes idegen éneklése, meg-
álltunk és elkezdtünk kiabálni, később pokoli
lármát ütni.

Mindhiába! a rejtélyes idegen csak énekelt
kétségbeesetten tovább-tovább!

„Na német pajtás — a hol az emberek
olyan nagy bajban vannak, hogy sanyaru állap-
otuk könnyítésére ilyen erőszakosan kéri az
istent — ott bajosan lehet jól mulatni.”

Gyérünk innen!

5 óra felé megleltük végre a koresmában
az angliust, ott ült egy asztalnál, egy üveg Mar-
gitviz mellett.

A csirkék helyett kis kacsákat költött kot-
lós nézhet olyan kétségbeesve fiai után, mikor
azok vizet pillantva meg, beleszaladnak, mint én
néztem az angliusra, a fain borokra szomjuhozó
kiszáradt torkommal.

De még csak igazi anglius lett volna!

De a gazdasági egyesületen kívül e tárgyra felhívjuk a lótenyésztési bizottság gömörmezei tagjait, s magukat a legközelebb érdekeltek, a kellő fogatokkal rendelkező gazdaközönségünket, gavallér földesurainkat.

És hogyha a nemzetgazdasági érdekek meleg és más oldalú felkarolása érdekében mindenkor a legkomolyabban harcoltunk, úgy jogcímzet találtunk ezen közreműködésünkben arra is, hogy ezen tárgyat is érintsük, és pedig akkép, hogy a kitűzött cél félremagyarázására kákan csomót ne találjon a nagyképű, puritán társadalmi morálpredikátor sem, és nem fogja arra magyarázni a felvett kísérletet, hogy luxust honosítsunk meg a ló- és fogattartásban, hanem értéket teremtünk, mely csengő koronákban lehet zsebünkben, mihelyt a lovon tudni tudunk és akarunk.

És ez a vagyoni érdek talán csak ér valamit, ennek mégis csak szentelhetünk egy kis figyelmet?!

Két gyűlés.

Az első.

Folyó hó elsején tartotta három évi álom után a gömörmezei gazdasági egyesület közgyűlést Tornallyán a „Fehér ló” szálloda nagyszobájában. A gazdasági erdőbirtokos közönség nagyon szép számban jelent meg, a sok szép úri fogat valóságos bucsujárást tartott Tornallyára. A „Fehér ló” szálloda előtt gyülekező közönség délelőtt 10 órakor vonult fel a tanácskozásra.

Jelen voltak: Hámos László főispán, Bornemisza László alispán, Hevessy Bertalan, Putnoky Mór, Bornemisza István, Fáy Barna, Okolicsanyi Gáspár, Beélik Iván, Vajda Ferdinand, Szontagh Zoltán, Fáy István, Hegyessy Sándor, Farkas Ábrahám, Hanvay József, Hámos Árpád, Hevessy László, Tornallyay Zoltán, Molnár József, Hevessy Barna, Illés Gyula, Szabó György, Nehrer Mátyás, Nehrer László, Farkas Zoltán, Diószeghy Zsigmond, Baksay József, Horák József, Fodor Gusztáv, Ruthényi Béla, Batta, Moesz Miksa, Blum Sámuel, Repeczky Andor, Szelezky Dénes, Kathona József s a sajtó képviselőiben a „Gömör” f. szerkesztője, Szeless Ödön. stb.

Farkas Ábrahám az elnöki székelt elfoglalván, üdvözlő a szép számban megjelent érdeklődőket, s felveti a kérdést, vajjon mi okból, mi célból hívta össze a gyűlést? Nem hangsúlyozza bővebben, hogy az egyesületnek új térre kell működését vinnie, nem kíván recriminációba bocsátkozni, hanem hogy ha mulasztás történt, legyen az helyre hozva, erre int az idő. Figyelmeztet, hogy a nagy- és kis-, de különösen a közép birtokososztály, mely fenntartotta e hazát, ma mindjobban pusztul, de ha ez a haza sok vidékére is áll, meggyünkben még nemegyszer úgy

Good by!

De egy kis alacsony ember kipödrött fekete bajusszal, a ki óvatlanul elmehet akár melyik cigánybandába kontránsnak.

Szópikából szivarozik, s talán rövid szivart.

De már mindegy volt.

Hogy milyen, magunk által fizetett italokhoz jutottunk, az minden képeletet felülmul.

A sört megkóstolva, még az én kiszáradt torkom sem volt képes lenyelni.

A bortól kinyílt zsebünkben a bicska!

De még ez mind kevés, az ángliusz elnyerte a pénzünket, a vonatról lekéstünk, és kocsit nem kapva, éjjel gyalog tettük meg haza, a körülből 20 kilométer utat.

A németem egész uton jajgatott, én meg szidtam, mint a bokrot, pedig szegény 5 vérhólyagot szerzett a sétával magának a talpára.

De az ángliusz szeretem, mert tuljárt az eszünkön.

A németem azonban azóta Vergiliust ilyen módon énekel:

„Félem az ángliusokat, még a vendégségre hívókat is!

Györy Imre.

GONDOLAT.

Irányozhatja bármily szenvedély tetteinket, intézhetik sorsunkat tőlünk független külső elemek, de nincs ember, ki joggal állíthatná, hogy életére legnagyobb behatással nem az az érzés lett volna, melyet úgy hívnak, hogy „szerelem.” Cs.

van, és nem is szabad úgy lennie, mert aki a földet birja, birja a hazát is, míg az ellenkező más irányba viszen. Nem kíván politikai nézetek fejtegetésébe bocsátkozni. de azt hangsúlyozza, hogy szükséges, miszerint egy helyes agrar politikát kövessünk, s annak megvalósítása által is segítsünk a földet magyarrá tenni. Az eddigi pangást is sokféle okra lehetne visszavezetni, de tekintünk ettől el, s legyünk a jövőben munkálkodók, hogy gazdasági egyesületünkben is hatalmas támaszát találja a haza. De miért hívta egybe a közgyűlést? A cél az egyesületnek félálomból való felébresztése, az újjászervezés és a millenniumi ünnep, melyhez mindenkinek hozzá kell fordulnia. A sorrendre vonatkozólag ajánlja, hogy a gazdasági egyesülettel végezzenek először. Attér aztán az egyesület anyagi viszonyaira. Az egyesületnek van vagy 6000 forint tényleges vagyona, s mintegy 10,000 forint alapítványa, de ez csak aláírásokban létezik. Kezdetnek ez az állapot is lehet valami, de ez még mind kevés. Új eszközökről kell gondoskodni. Érinti a részvétlenséget is, mely az eredmény hiányát okozta, s meg van győződve, hogy eredmények felmutatása az egyesületért való lelkesedést fel fogja ébreszteni. Felteszi végül a kérdést, hogy kívánják-e a jelenlevők az egyesület újra feltámasztását? És tekintve, hogy ennek az ellenkezője hazafiatlan dolog és egyenesen a haza iránti bűn lenne, egy másik kérdést tesz fel nyomban, a „hogyan” kérdését. A részleteknek megállapítását azonban ezen közgyűlés tárgyának nem tekintheti, mert az összes gazdaközönség nincs együtt, a részletek a megalakulás utánra hagyandók; de addig is kell egy ideiglenes elnök és titkár, s járásokként olyanok, kik tagokat gyűjtenének, s az egyesület iránti érdeklődést mozgásba hoznák. Az egyesületnek nagyobb körre való kiterjesztése után léhétne a szervező nagy gyűlést egybehívni egy már most meghatározható napra.

Az élénk helyesléssel fogadott beszéd után Tornallyay Árpád szólalt fel s jelenti, hogy 1890-ik évből van nála egy jegyzőkönyv, mely kiküldötte őt és másokat mint ötös bizottságot, hogy dolgozzanak ki egy előmunkálattal, mely alapján a gazdasági egyesület újja alakítható volna. Szerinte tehát elég volna annak kimondása, hogy a gazdasági egyesület kívánja a fenntartást, s az ötös bizottság kiegészítve új tagokkal, a megbízás teljesítésére felhivatik.

Hámos László főispán, mint alapító tag és az egyesületnek jövőben is tagja, az egyesület tovább működése tekintetében két eshetőséget lát. Az egyik, hogy a régi gazdasági egyesület feloszlik egészen, s egy új alakulása célozattatik, vagy, hogy a régi egyesület csak tovább fejlesztést nyer. Helyesli Farkas nézetét az újjalakulás tekintetében, s szükségesnek tartja addig egy ideiglenes elnök és titkár alkalmazását. Az alapszabályokra az alakulás után is reá kerülhet a sor. Végül reflectál azon elnöki kijelentésre, hogy vagy 10,000 forint alapítvány van. Nagyon szeretné tudni, hogy kik azok az alapítványosok s befizették-e a kamatokat. A kamatbefizetés kötelezettsége tekintetében azonban egy nagyon fontos kérdés: vajjon az egyesület tényleges működése megszüntte óta a kamatok követelhetők-e?! Ezen nyílt kérdés felett a közgyűlésnek előbb-utóbb döntenie kell. Ő úgy van meggyőződve, hogy nem igen követelhetők.

Tornallyay Árpád nagyon sajnálta, hogy a számadásokat el nem hozta, de az ideiglenes elnök kijelentette, hogy erre ezuttal nem fog kerülni a sor. Kijelenti, hogy nemellenzi az újjalakulást, végül, hogy a kamatok behajtását megkísérelte, azonban nem sikerült.

Fáy Barna tiltakozik az ellen, hogy a kamatokból egy krajczár is elengedtesék, mert az egyesület nem szűnt meg, csak működni szűnt meg, ő fizeti a mai napig is, és kívánja, hogy mindenki fizesse, vagy a kamat, vagy a tőke fizetendő.

Hámos László a maga részéről szívesen fizeti, de a kérdés eldöntése a közgyűlés elé tartozik.

Bornemisza László szerint az első kérdés a megvalósítás, mert jelenleg egyesület nincs. Az egyesület nem működik, s akkor kötelezettségről sem lehet szó. A régi alapszabályokat is kifogásolja, mert azok a mai gazdasági viszonyoknak és feladatoknak meg nem felelnek, 1866-ban jöttek létre, midőn nem a gazdasági, de a politikai érdekek uralkodtak, ma a helyzet más, s a technika és cultura oly érdeket teremtett, melyek csak gazdasági egyesület keretében egészíthetők ki személyes kockázat nélkül. Az egyesületnek egy élettéljes organizmusnak kell lennie, mely a bevásárlást és eladást is közvetíti, és mindezekért újja kell alakítani. De addig is, míg megalakul, ideiglenes szervezet kell, s az első feladat a régi egyesület vagyoni leszámolása, második az alapszabályok újjalakítása, a harmadik az alakuló gyűlés egybehívása.

Farkas Ábrahám szerint a mai gyűlés sarkpontja, hogy a közgyűlés, az újjászervezés szükségességét kimondja, a „hogyan” azután jön. Kéri, hogy a közgyűlés ne menjen bele a részletekbe, a pénzkérdésbe. Az alapszabályok nem egészen ósdiak, s elégségesek a megalakulás alapjául.

Szontagh Zoltán egy praktikus eszmével kíván előállani. Szerinte az egyesületnél a titkár az, ami a gőzgépnél a cylinder, ép azért ajánlja, hogy a titkár úgy javadalmaztassék, hogy hivatásának élhessen. Vegyen az egyesület egy haszonbérletet ki a titkár részére, ennek jövedelme legyen a titkár jövedelme, a haszonbérlet szolgáljon kísérleti állomásul.

Kubinyi Géza nagyon jól tudja, hogy a gazdasági egyesület annyira compromittálta magát, hogy tagok gyűjtéséről alig lehet beszélni, mert — most még kimondhatjuk sértés nélkül, — csak azzal állhatnánk elő, hogy egy új titkárnak akarunk fizetést szerezni; ő addig, míg egy bizottság életképes praktikus javaslatokat elő nem terjeszt az alapítóknak, semmiféle alakuláshoz hozzá nem járul.

Molnár József, mint vezetője egy kisebb körnek, melynek a megyei egyesülettel rokon céljai vannak, feljogosítva érzi magát, hogy felszólaljon. Ugy látja, hogy az újjalakulásnak senki sem ellenzője, de azt is tapasztalja, hogy az eddigi bajoknak egyik főokozója a nagy apparátus, melylyel hozzáfognak az alakuláshoz, de nem jutnak tovább a diskussiónál. A rimaszombati kör sem foglalkozott a restantiák és alapszabályok tengeri kigyózával, hanem neki ment a praktikus kérdéseknek úgy, hogy a bevásárlást a legelőnyösebb feltételek mellett élvezte. Nem becsüli túl a kisebb köröket, de úgy látja, hogy ezeknek a központtal való összhangba hozása mellett lehet csak a gazdaközönségnek eredményeket biztosítani. De most ne foglalkozunk a multtal, hagyjuk ezt egy bizottságra, vegyük a jövőt és küzdjünk azért.

Bornemisza István az életképes működés újra felvételének szükségességét látja, s ennek kimondását és a működésnek ily irányu felvételét követeli.

Bornemisza Lászlót az előtte szóló a Molnár József nézetében csak még jobban megerősítette. Az újra alakulást azért is kívánja, nehogy az új egyesületet összetévesszék a régivel. Volt egy főszólagiró, ki egész járást bevitte az egyesületbe, s az eredmény az volt, hogy semmiért fizettek.

Kubinyi Géza kéri az ötös bizottságot, számadásainak záros határidő alatt leendő betervezésére utasítani. Az alakuló bizottságba ajánlja alispánt és Farkas Ábrahámot.

Farkas Ábrahám összegezi a vitát s annak eredményeit kimondja határozatot, hogy a közgyűlés nemcsak az új működést kívánja felvenni, hanem egészen újból is kíván megalakulni; a zárszámadások megtételére és az alapszabályok revidálására egy-egy bizottságot küld ki; végül, hogy ideiglenes elnök és titkár választatik.

Az elszámolás megtételére a régi 5-ös bizottság küldetik ki.

Az alapszabályok revidálására kiküldött bizottságba bevezették: Bornemisza László, Bornemisza István, Fáy István, Grassel Miklós, Molnár József, Illés Gyula, Okolicsanyi Gáspár.

Mindegyik bizottság elnöke az ideiglenes elnök.

Megválasztott ideiglenes elnöknek Farkas Ábrahám, ideiglenes titkárnak Szakall András.

Farkas Ábrahám szomorú kötelességet teljesít, midőn az egyesület titkárnak Vajda Gyulának elhunytát bejelenti s ajánlja, hogy emléke jegyzőkönyvileg örökíttessék meg.

Általánosan elfogadtattott.

A legközelebbi gyűlés megtartásának helyül Tornallya határozottatott, idejének megállapítása Farkas Ábrahám elnökre bízott.

Farkas Ábrahám köszönetet mond az érdeklődésért s az ülést éljenzés közt bezárva, kéri, hogy alakuljon át az azonnal a millenniumi ünnep érdekében tárgyalandó értekezletre. És minthogy annak elnöke a magas ministeri megbízás folytán maga a főispán, kéri őt, hogy vegye át az elnöki székelt.

A millenniumi értekezlet

Hámos László elnök: bejelenti, miszerint a földművelésügyi m. kir. miniszter által a millenniumi kiállítás mezőgazdasági és erdészeti osztályának érdekében megbízott egy helyi bizottság alakítására, és pedig akként, hogy 20 tagot jelöljön ki maga az érdekeltség, 10-et pedig terjesszen fel maga kinevezés alá. Midőn ezen megbízásnak örömmel tesz a nagy nemzeti ünnep és érdek szempontjából eleget, egyuttal üdvözlő a nagy számban megjelenteket, és kéri, hogy a kijelölésnél járjanak el akként, hogy a nagy érdekek megfelelő bizottság alakíttassék meg.

Felhívja az értekezletet a választásra. Bornemisza László úgy véli, hogy a járásokból 2 föld- és 1 erdőbirtokost, a városok részéről egy-egy tagot kellene választani.

Hámos László figyelmeztet azon körülményre, hogy a legtöbb földbirtokos egyuttal erdőbirtokos is, míg vannak vidékek, hol az erdő dominál, kéri, legyenek úgy erre, valamint a nagy erdőbirtokosokra és nagy faipari vállalatokra is tekintettel.

Ezután megejtették a választás. Megválasztották a helyi kiállítási bizottságra: A városok részéről és pedig: Rimaszombat részéről: Baksay József, Dobsina: Gömöri Gusztáv, Jolsva: Remenyik Pál, Rozsnyó: Nehrer Máttyás, Nagy-Röcze: Stefancsik Márton.

A járások részéről: rimaszócsi járáshól: Fáy István, Fáy Barna, Horváth József; rimaszombati járáshól: Okolicsányi Gáspár, Farkas Zoltán, Scholez Miksa; tornalljai járáshól: gróf Serényi Béla, Moesz Miksa, Diószeghy Zsigmond, Blum Samu; jolsvai járáshól: Podhraczký Endre, Helm Ervin, Latinák Frigyes, rozsnyói járáshól: Ónody Károly, Sebők Pál, Gál János.

A főispán által 10 tag a kinevezésre fel fog terjesztetni.

Hámos László főispán ezután szívélyes köszönetet mond az érdeklődésért és választásért s kéri a megválasztottakat már most is, hogy az ezredéves kiállítás érdekében fejtsenek ki minden buzgalmat, hogy a kiállításon Gömör-megye mezőgazdasága és erdészete méltón legyen képviselve és ez által hirt és dicsőséget szerezenek ne csak a megyének, hanem a megye által szeretett édes hazánknak és a magyar névnek.

Eljen a főispán! zúgott a termen végig, mire az értekezletet a főispán bezárta.

Meghívó.

Tekintettel azon nyomasztó anyagi helyzetre, melylyel ez idő szerint minden gazdának küzdenie kell; gazdasági érdekeink megóvása, illetve annak előmozdítása érdekében egy „járás gazdasági szövetség” alakítása céloztatik, melynek létesítése céljából van szerencsénk gazdatársainkat f. hó 11-én délelőtti 10 órakor Rimaszócsban tartandó értekezletre meghívni. Fáy Barnabás, Fáy István, Putnoky Mór, Draskóczy László, Illés Gyula, Grasselli Miklós.

H I R E K.

— **Eljegyzés.** Csernay Dániel, lapunk főmunkatársa f. hó 1-én jegyezte el Szilágyi Erzsike kisasszonyt, özv. Szilágyi Jánosné egyházasszonyi földbirtokosnő szép és kedves leányát.

— **Magas vendége** volt f. hó 2-án városunknak. Vilmos főherceg jött a reggeli 9 órai vonattal a helybeli tűzészéget megtekinteni. Az állomásról egyenesen a pusztaszabadkai gyakorló tere ment, ott végignézte a gyakorlatot s miután legnagyobb meglepődésének kifejezését adott, a délutáni 3^{1/2} órai vonattal Miskolc felé tovább utazott. A hivatalos fogadtatás elmaradt a főherceg egyenes kívánságára.

— **A „Dijnoksegélyező-egyesület”** f. hó 1-én szépen sikerült táncmulatságot rendezett a „Széchenyi-kert”-ben, pedig már-már úgy látszott, hogy az egész táncmulatság elmarad a kellemetlen esőzés miatt. Végre azonban 3 óra tájban kitisztult a nap, a vendégek is megérkeztek s mulattak a legfesztelebb jókedvvel esti 10 óra tájig. — Ma a dalárda rendez táncmulatságot, s ha csak az idő kedvezni fog, hiszszük, hogy ez is sikerülni fog.

— **Városunk képviselő-testülete** f. hó 30-án közgyűlést tartott. A közgyűlés Jaczkó Pál mérnököt 700 frt fizetés mellett a következő tisztviselési a városi mérnöki állás tendővel megbízta. Kiadattak a város tulajdonát képező bérhelyiségek; az eddig Miskolcyné által birt helyiséget újlag Miskolcyné vette ki évi 800 frt bérösszegért; az özv. Richter Vitaszné által bérrelet pedig Hertsko Zsigmond óras hasonlóan 800 frtért. Pályázatot hirdet a közgyűlés a polgári leányiskola épületének tervrajzára 600, illetve 400 korona jutalom mellett. Az épület költsége 30.000 frtba van tervezve. El lett határozva egy 10.000 frtba kerülő járványkórház felépítése is.

— **A kereskedelmi ifjuság egyesülete** május hó 28-án tartotta alakuló közgyűlését. Az egyesület célját és jelentőségét mi már vezércikkben méltattuk, s valóban örömmel jegyezzük meg, hogy az alakuló gyűlésen nagy érdeklődés mutatkozott, mert nemcsak az ifjuság teljes

számban, de még a főnökök közül is sokan jelentek meg, kik részéről a pártolás biztosítva van. A gyűlés főtárgya a tisztikar megválasztása volt. Tiszteletbeli elnöknek: Baksay József, tiszteletbeli alelnöknek: Löffkovic Lipót, elnöknek: Szeless Ödön, alelnöknek: Kohn Ignác, titkárnak: Eperjessy József, pénztárnoknak: Stech Kálmán, jegyzőnek: Grosinger Márton, háznagynak: Koncz László, könyvtárnoknak: Lichtmann Miksa, mű- és irodalmi ünnepélyek rendező-bizottsági elnöké: Kathona Géza választott meg. — A tisztikar megválasztásán kívül az alapszabályok felolvasása is megejtették, s ezeknek miniszteri jóváhagyása iránt a lépések megtétele elhatározott. A kereskedelmi ifjuság egyuttal elhatározta, hogy a szervezési költségek fedezetére fényes nyári táncmulatságot fog rendezni, melyre a meghívókat legközelebb szétküldi. Az érdeklődés máris általános; a részleteket, valamint az egyesített többi mozgalmáról a közelebbi tudósítást jövő számunkban hozzuk.

— **Tornallján,** a kerékpár sport kedvelők alig néhány hét óta izzik e nemes sportot és máris nagyobb szabású kirándulásokra vállalkoztak. Nevezetesen pedig legutóbb az ünnepek szombatján a bicyclisták két tagja Kontz Károly és Staruskevicz Ferencz Egerbe karikáztak és ezen 80—90 kilométernyi utat — nem számítva a pihenésre szánt időt — 5 óra alatt tették meg anélkül, hogy nagyobb fáradságról lehetett volna szó. A biztonsági kerékpárok, különösen az ugynevezett 1^{1/4} gummipárna-abroncsokkal kitűnőeknek bizonyultak, mennyiben utainkon is elég észszerűen beválnak.

— **Vadászat.** Mult hó 29-én a sőregi erdőben szép eredménnyel végződött vadászatot rendeztek Komjáthy Miklós, Pongrácz László, Pokorny László, Batty János és Greizinger Géza urak, mert rövid idő alatt 5 drb vaddisznó lett a szerencsés vadászok zsákmánya.

— **Báró Wesselényi Anna** ajnácskői birtokát — mint halljuk — Kolozsváry Lajos, a báróné eddigi gazdatisztje, 2000 frt évi bérért 7 évre bérbé vette.

Meghívó. A gömörmegyei ált. tanító-egylet „tornalljaiköre” f. évi június hó 7-én d. e. 10 órakor Tornallján, a községi leányiskolában tartja meg tavaszi gyűlését, melyre úgy az egy-let t. tagjai, mint a tanügy melegebbi barátai tisztelettel meghívattak. A gyűlés főbb tárgyai: 1. Próbatanítás magyar nyelvtanból, tartja: Litkey György. 2. Elnöki megnyitó és jelentés a járásköri változásokról. 3. Mult őszi körgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása. 4. A próbatanítás elbírálása. 5. A tanterem és felszerelésének megtekintése. 6. Értekezés „Utasítások a nemzeti ünnepeknek a népiskolában való megtartására.” Előadó: Tömöl Andor. 7. A gömörmegyei tanítók segélyegyesülete alapszabálytervezetékének megvitatása. 8. Folyó ügyek. 9. Indítványok.

— **Meghívó,** a nagy-rözei polgári és középkereskedelmi iskola tanuló ifjusága által f. évi június 7-én d. u. 5 órakor a város főterén rendezendő tornaversenyre és június 8-án a fürdő helyiségeiben zártkörű tavaszi táncmulatságra. Az ifjuság nevében a rendező bizottság. Kedvezőtlen idő esetén este a vendéglő nagyertermében fog a tavaszi mulatság megtartatni.

— **Értesítés és meghívás.** A rimaszombati alsófoku ipariskolában az 1892/3-ik tanévet bezáró „nyilvános vizsgák” kapcsolatban az „iparostanoncz munka-kiállítás”, folyó évi június hó 11-én délután 2—5 óráig, a községi elemi iskola tantermeiben tartatnak meg — A rimaszombati közs. elemi fiú-iskola „protestans” vallású növendékeinek „hit- és erkölcsstani vizsgái” folyó évi június hó 11-én és pedig délelőtti 9 órakor az agost. evang. hitv., délután 2 órakor az ev. ref. hitv. növendékek vizsgálatai az illető hitfelekezetek templomaiban fognak megtartatni, melyre a m. t. szülőket, gyámokat és az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja Rimaszombat, 1893. évi június 3-án az igazgatóság.

— **Iskolai vizsgálatok.** A helybeli egyesült prot. főgymnásiumban az évről vizsgálatok f. hó 12-én kezdődnek s 27-én fognak végződni; a dobsinai fiúiskolában pedig f. hó 12-től 26-ig fogják tartani a vizsgákat.

— **Tornalljáról vettük, a következő sorokat:** Pál Gyula rimaszócsi járás irnokává kinevezett tornalljai járásbeli végrehajtó utódjául a főszolgabíró által Istók József nyug. m. kir. honvédfőhadnagy alkalmaztatik. Míg az érkezett szívesen látjuk körünkben, addig a távozó szerencse-kívánatainkkal kísérjük új otthonába, Feledre és kívánjuk, hogy úgy hivatalársai, mint a nagy közönség részéről is osztatlan szeretetben részesüljön és hogy legyenek kedvesek előtte is ama emlékek, melyek közel egy évtized óta fűződnek baráti köréhez. Távozásával Szontagh Zoltán főszolgabíró ur kitűnő gyakorlati képzettségű szorgalmas hivatalnokát, társadalomunk egyik rokonszenves alakját és a tornalljai bicyclisták buzgó bajtársukat veszítik. (K).

— **Öt nyelvű szótár.** Robiesek Zsigmond budapesti könyvkereskedő kiadásában és Somogyi Ede szerkesztésében igen érdekes és valóban huzagot pótló vállalat indult meg. A vállalat címe: „Öt nyelvű szótár” és felöleli a magyar, német, angol, francia és olasz nyelvet. A műben igen fontos és gyakorlati újítást tapasztalunk, a menyiben mind az öt nyelvnek szókincse egyetlen folytatólággal, megszokottatlan ábéczerendben van feldolgozva, a mi lehetségessé tette azt, hogy minden egyes szó valamennyi többi négy nyelvre le van fordítva. Hogy némi fogalmat nyujtsunk a szótár használhatóságáról, csak azt jegyezzük meg, hogy az aránylag szűk tér dacára összesen körülbelül 800.000 szót fog tartalmazni. Az egész mű 32 füzetben fog megjelenni és egy füzet ára 30 kr. Mindazoknak, a kik idegen nyelvekkel foglalkoznak, melegen ajánljuk e közhasznú mű megszerését.

A Magyar-Francia biztosító-részvény-társaság. Beniczky Ferencz ur ö Nagyméltósága elnöke alatt folyó évi május hó 26-án tartotta meg rendes közgyűlést. Az előterjesztett igazgatósági jelentésből a következők figyelemre méltó adatokat idézzük: A tűzbiztosítási üzletben a díj- és illetékbevételek 3.563,935 frtot, a jégbiztosítási üzletben 536.183 frtot, a balesetbiztosítási üzletben 63.956 frtot és az életbiztosítási üzletben 760.842 frtot tettek. Az összes díjbevételek volt 4.924,916 frt. Valamennyi ágazatban kiadott, mint viszontbiztosítási díj 1.465,783 frt; károkért fizetett a tűzbiztosítási üzletben 1.756,685 frt, a jégbiztosítási üzletben 445,345 frt, a balesetbiztosítási üzletben 21,568 frt, az életbiztosítási üzletben 169.767 frt, összesen 2.393,365 frt. A társaság bevételei az intézeti házak jövedelméből kamatokból, az értékpapírok nyereségéből és különféle jövedelmekből 246.541 frtot tettek ki, az intézet tartalékainak összege 5.248,203 frtra emelkedett. A díjkötelezvénytárca 7.992,839 frtot tartalmaz. Az életbiztosítások tőkékben és járadékokban 19.28,924 frtot képviselnek. A társaság fennállása óta több mint 57 millió frt kártérítést fizetett ki készpénzben. A 100.539 frtot tevő nyereségből osztalék nem adatik, hanem 34,565 frt a tüzosztályi díjtartaléknak 750,000 frtra való felemelésére, 10,000 frt az irodai berendezés- és felszerelés számlának 40,000 frtról 30,000 frtra való csökkentésére, 30,000 frt a takaréktőkének 170,000 frtről 200,000 frtra való emelésére fordítottak, 25,974 frt pedig új számlára vitetik át. A társaság biztosítási alapjai 6.808,741 frt 37 krt tesznek ki. A közgyűlés elé terjesztett jelentésből és zár számadásokról megelégedéssel konstatáljuk, hogy ezen hazai intézet üzlete folyton örvedetesen fejlődik. Örömmel üdvözljük továbbá az új igazgatóság jelentésének azon részét, melyben kifejti, hogy üzletvezetésének feladatául tűzte ki, hogy a Magyar-Francia biztosító-részvény-társaság széleskörű összeköttetéseit s mindenkor bevált ügynöki hálózatát folyton fejlesztve, a biztosítás eszméjét hazánkban terjesztesse és a biztosító közönség szükségleteinek méltányos, előzékeny és szolid eljárással mindenkor megfeleljen. Ezen cél elérésére a társaság minden erejét kizárólag a belföldi tűz- és jégbiztosítási üzletre fogja összpontosítani. Eppen az elmúlt hetekben az ország minden részében pusztított tűzvészek igazolják ezen programnak helyességét, új bizonyosságát adva annak, hogy a biztosítás hazai közönségünk részére valódi élet-szükséglet. A viszonyok helyes felismerésének és valóban hazafias gondolkodásodnak adja tanujelét a Magyar-Francia biztosító részvény-társaság igazgatósága, midőn üzletvezetésének utolsó célja gyanánt maga elé tűzte, hogy hazánk minden polgára, ha feje fölött megkondul a vészharang, a borzasztó szerencsétlenség közepette azon is megnyugvásra támaszkodhassék, hogy abiztosítási meg menti őt az anyagi koldusbotól, az alamizsnától.

Hivatalos hirdmény.

— **Hirdmény.** Szab. Rimaszombat város tanácsa, mint az itteni kerületi betegsegélyező pénztár felügyelete és ellenőrzésével megbízott I. foku iparhatóság részéről közhírré tétetik, hogy a pénztár életbelepítésére tárgyában f. évi ápril hó 28-áról 1892/93. szám alatt kibocsátott felhívás 9. pontjának c) betűje alatt, tanonczok és gyakoronok után fizetendőleg feltüntetett 3 kr. járuléka, a kereskedelemügyi m. kir. miniszterium 24522/V. 893. számú rendeletével jóváhagyott alapszabálynak megfelelően 2 kr-ra helyesbítettik.

Szab. Rimaszombat város tanácsa mint iparhatóság, 1893. évi május 26.

Szabó György, polgármester. Nagy Ferencz, városi főjegyző.

Pályázati hirdetés.

A leköszönés folytán megüresedett Pelsőci erdészeti állás a f. év június hó 8-ik napján választás útján betöltendő lévén, arra pályázat nyitattik. Felhivatnak pályázni kívánók ezen állás elnyerése végetti szabályszerűen felszerelt kérvényüket f. év június hó 5-éig Pelsőczvárosi főbírói hivatalhoz beadni.

Ezen állás javadalmazása:

1. Késpénzben 600 frt.
 2. Lakpénz 130 „
 3. Tűzifa 32 kbmtr.
 4. Szántó föld I. osztályu 1600 □ öl.
 5. Rét I. osztályu 3000 □ öl.
 6. 4 tehén 4 sertés részére szabad legelő a közös nyájban.
 7. Birságoknak 1/3 része.
- Pelsőcz 1893. évi május 14-én.

3-3 Szarvas János v. főbíró.

Helyiség-változtatás.

DÁNIEL FERENCZ

szíjgyártó mester tisztelettel hozza a n. é. közön-
ség tudomására, hogy folyó május hó 1-től

szíjgyártó műhelye

a Jánosi-utcából a Deák-Ferencz-utca 22. szám
alatti házban lett elhelyezve.

Ugyanitt egy ügyes fiu tanulónul azonnal
felfogadtatik.

Rimaszombat, 1893. május 20.

RÖVID-ES KÉZMŰÁRU CZIKKEK.

NŐI SZALMA- és CSIPKE-KALAPOK.

REISZ JOZSEF RIMASZOMBATBAN.

A nagyérdemü közönség b. figyelmébe ajánlom a tavaszi idényre
dúsan felszerelt raktáramat, ugymint:

Férfi- és női ruhaszövetek, térfingek, gallérok, manchetták alsónadrágok
valódi főtiszt. Kneip Sebestyén-féle ingek,
valamint mindenféle

tourista ingek és övek

Nagy választék

férfi- és gyermek-, kemény és puha-kalapokban, mindenféle alakban és színben.

Leány- és fluruhák tricoból és percalból.

Kész női derekak, blouzok és mosóruhák.

Női szalma kalapok, valódi párisi modellek szerint csipkével diszítve,
vagy diszítettlen.

Nagy választék nap- és esernyőkben, valamint női és férfi keztyűkben,

legujabb galanteri és norinbergi czikkek

ugymint: sétatobok, pénztrezák, toilette és illatszerek nagyválasztékban.

A nagyérdemü közönség b. figyelmébe ajánlom

FFÉRFISZABÓ-ÜZLETEMET.

Kiváló tisztelettel:

Reisz József.

TOILETTE ÉS ILLATSZEREK.

FÉRFI- ÉS GYERMEKKALAPOK.

KOHN ALBERT ÉPÜLETI FAKERESKEDŐ.

Kohn Albert Rimaszombatban.

Van szerencsém a t. építető közönségnek valamint a t. építőmestereknek és vállalkozóknak becses tudomásukra
hozni, miszerint nagyobb bevásárlások és raktáram tulhalmozása folytán az **összes faanyagok árait** oly

==== tetemesen leszállítottam, ====

hogy **minden faanyagot**, a beszerzési áron adom el most, amiről meg lehet győződni, ha becses megrendelé-
seikkel továbbra is szerencsételni fognak.

ÉPÜLETFA-ANYAGOK ÁRAI:

4/5 épületfa folyó öle	— — — — 26 kr.	Deszka 12 1/4 12 I. osztályu	— — — 44 kr.
5/6 " " "	— — — — 38 kr.	" 12 1/4 12 II. "	— — — 40 kr.
6/7 " " "	— — — — 54 kr.	" 12 1/4 12 III. "	— — — 36 kr.

Léc 2 öles darabja 5 1/2 kr.

Továbbá ajánlom a t. gazdálkodó közönség becses figyelmébe, hogy

Rimaszombatban, gazdasági gépraktárt

létesítettem, hol is mindennemű

mezőgazdasági gépek

nagy választékban tartatnak és a legolcsóbb árban, ugy részletfizetés mellett is eladatnak.

Kéretik a t. közönség a gépeket megtekinteni és szükségletét ezen gépraktárban beszerezni.

CZENTERI, KIRÁLYDI és S.-TARJÁNI KÖSZÉN.

Nyomatott Gyórfi P. G. kiadó könyvnyomdájában, Rimaszombatban.

GAZDASÁGI GÉP-RAKTÁR.

FA- ÉS GÉPRAKTÁR.